

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.10.15.
COM(2025) 640 final

2023/0163 (COD)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökségről és az 1406/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló új rendelet elfogadására vonatkozó tanácsi álláspontról

(EGT-vonatkozású szöveg)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökségről és az 1406/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló új rendelet elfogadására vonatkozó tanácsi álláspontról

(EGT-vonatkozású szöveg)

1. ELŐZMÉNYEK

A javaslat Európai Parlament, illetve Tanács számára történő megküldésének időpontja 2023. június 1.
(COM(2023) 269 final – 2023/0163 (COD) dokumentum):

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményének időpontja: 2023. szeptember 20.

Az Európai Parlament állásponyjának időpontja (első olvasat): 2024. március 12.

A Tanács állásponyjának elfogadásának időpontja: 2025. október 13.

2. A BIZOTTSÁG JAVASLATÁNAK CÉLJA

Az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökségről és az 1406/2002/EK rendelet¹ hatályon kívül helyezéséről szóló rendelet a Bizottság által a korábbi tengerészeti biztonsági csomagok aktualizálása céljából 2023. június 1-jén elfogadott öt jogalkotási javaslat egyike.

Az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség (a továbbiakban: az EMSA, illetve az Ügynökség) kulcsszerepet játszik a tengerészeti biztonság fokozásában azáltal, hogy támogatja a tagállamokat és a Bizottságot, és ezzel egyidejűleg hozzájárul az uniós tengerhasznosítási ágazat zöld és digitális átállásához. Ezért alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy az Ügynökség megfelelő megbízatással és erőforrásokkal rendelkezzen tevékenységeinek az elkövetkező években történő folytatásához.

Az EMSA a megbízatásának legutóbbi, 2013-as jelentős módosítása óta számos új feladatot vett át. Ezek nagy többsége azonban nincs megfelelően megjelenítve a megbízatásában. A szóban forgó új feladatok többsége az ágazat zöld átállásának és dekarbonizációjának növekvő jelentőségéből ered, amely területeken az EU mind hazai, mind nemzetközi szinten élen jár. Továbbá az időközben kifejlesztett adatbázisok és informatikai eszközök széles skálájának köszönhetően az Ügynökség van a legjobb helyzetben ahhoz, hogy előmozdítsa a tengerészeti szolgáltatások égetően szükséges digitalizálását, valamint a kiberbiztonságot és a felügyeletet.

Ugyanakkor az EMSA megbízatásának időtállóknak kell lennie. Alkalmasnak kell lennie arra, hogy magába olvassza azokat az új feladatokat, amelyeket a jövőbeli uniós jogszabályok –

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1406/2002/EK rendelete (2002. június 27.) az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség létrehozásáról, HL L 208., 2002.8.5., 1. o.

például a tengerügyi csomag – ruháznak majd az Ügynökségre; az említett csomag új felelősségi köröket határoz meg az Ügynökség számára a tagállamoknak a tengerészeti biztonság és a fenntarthatóság területén történő támogatása céljából.

Ennek eredményeként az EMSA megbízatásának felülvizsgálatára irányuló javaslat tükrözi mind az Ügynökség jelenlegi, megnövekedett szerepét, mind a jövőben várhatóan betöltendő szerepét. A megbízatásnak részletesnek kell lennie, ám egyszersmind rugalmasnak is kell maradnia annak biztosítása érdekében, hogy az EMSA továbbra is képes legyen gyorsan reagálni a tagállamok és a Bizottság igényeire, mind az új szakpolitikai prioritások végrehajtásának támogatása, mind a válságokra való reagálás tekintetében. Az EMSA megnövekedett szerepe szükségessé teszi további emberi és pénzügyi erőforrások biztosítását az Ügynökség számára.

Az Ügynökség feladataiban és belső szervezetében bekövetkezett jelentős számú változás miatt a Bizottság az 1406/2002/EK rendelet új jogi aktussal való felváltását javasolta.

3. A TANÁCS ÁLLÁSPONTJÁVAL KAPCSOLATOS MEGJEGYZÉSEK

A Tanács álláspontja teljes mértékben tükrözi az Európai Parlament és a Tanács között 2025. május 20-án létrejött politikai megállapodást. A megállapodás főbb elemei a következők:

- Ami az Ügynökség hatáskörét és feladatait illeti, a társjogalkotók a bizottsági javaslatban szereplő feladatok túlnyomó többségét megtartották, csupán néhány szövegezésbeli változtatást hajtottak végre, és frissítettek egyes elemeket a közelmúltban elfogadott tengerészeti biztonsági csomag² végleges változata, a hajók újrafeldolgozása, a szennyezéssel kapcsolatos kockázatértékelés, a dekarbonizációs feladatok és a tengerfelügyeleti feladatok vonatkozásában, továbbá új feladatokkal egészítették ki a meglévőket. Az EMSA által a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelvvel³ és a nitrogén-oxidokkal (NOx) kapcsolatban a Bizottságnak vagy a tagállamoknak nyújtott technikai segítségnyújtást azonban kihagyták a feladatok közül.
- A nemzetközi vonatkozásokat illetően a társjogalkotók megállapodtak abban, hogy az EMSA a Bizottság és a tagállamok támogatása céljából személyzetet helyezhet el a Nemzetközi Tengerészeti Szervezetnél, Londonban. A társjogalkotók végül megállapodtak abban, hogy megtartják az Ügynökség nemzetközi stratégiájára való hivatkozást, amely stratégiát az EMSA igazgatótanácsának az Ügynökség egységes programozási dokumentumával összefüggésben kell elfogadnia.
- Ami az irányítást illeti, a Tanács azon határozott álláspontja ellenére, hogy csökkenteni kell a Bizottság képviselőinek számát az EMSA igazgatótanácsában, a társjogalkotók végül megegyeztek a Bizottság négy képviselőjének megtartásában.
- A társjogalkotók megállapodtak a felügyelőtestületre vonatkozó rendelkezések és azon követelmény törléséről, amely szerint az emberi erőforrásokkal és a költségvetési kérdésekkel kapcsolatos igazgatótanácsai határozattervezetek elfogadásához a Bizottság támogató szavazatára van szükség. Ez aláasta a Bizottság és a tagállamok által az Ügynökség felett gyakorolt felügyelet tervezett megerősítését.

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_23_2919.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/56/EK irányelve (2008. június 17.) a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról, HL L 164., 2008.6.25., 19. o.

- Az EMSA felügyelőtestületének szerepét azonban részben már most is betölti egy tanácsadó bizottság, amelynek tagja a Bizottság két képviselője is, és amelynek feladata a költségvetéssel és a humán erőforrással kapcsolatos kérdésekre vonatkozó határozatok előkészítése. Bár a felügyelőtestület elutasítása negatív hatásokkal járhat, a tanácsadó bizottság jelenlegi szerepe és összetétele enyhítő tényezőként fog szolgálni.
- Ezen túlmenően a társjogalkotók a háromoldalú egyeztetés során megállapodtak egy riasztási mechanizmusról, amely akkor lép működésbe, ha a Bizottság komoly aggályokat fogalmaz meg a pénzügyi keretszabályzattal⁴, valamint az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzatával és az Európai Unió egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételekkel⁵ kapcsolatos kérdésekre vonatkozó határozati javaslatokat illetően. A szavazási szabály vonatkozásában azonban a társjogalkotók figyelmen kívül hagyták a Bizottság által kifejezésre juttatott erős fenntartásokat, és megállapodtak abban, hogy az egyhangú szavazás helyett elég lesz a négyötödös többség ahhoz, hogy az igazgatótanács határozatokat fogadhasson el a riasztási rendszer Bizottság általi aktiválását követően. Ez gyengíti a rendelkezés visszatartó erejét, és következésképpen csökkenti a Bizottság arra való képességét, hogy biztosítsa az uniós jognak való megfelelést az emberi erőforrásokkal és a költségvetéssel kapcsolatos ügyekben. Ezzel összefüggésben a Bizottság nyilatkozatot adott ki, amelyben szorgalmazza az Ügynökség, az igazgatótanács és a Bizottság közötti strukturált koordinációt az említett ügyekkel kapcsolatos igazgatótanács-határozattervezetek tekintetében.
- A társjogalkotók megállapodtak abban, hogy az igazgatótanácsban szavazáskor abszolút többség helyett kétharmados többség szükséges az elszámolásokról szóló vélemény, az igazgatótanács szabályok, az Ügynökség belső struktúrája, a harmadik országokkal kötött megállapodások, valamint az ügyvezető igazgató kinevezése, felmentése és megbízatásának meghosszabbítása tekintetében. Emellett a társjogalkotók megállapodtak abban, hogy az új szabályozásba is belefoglalják azt a meglévő lehetőséget, hogy az igazgatótanács ne csak a Bizottság javaslatára, hanem az igazgatótanácsban szavazati joggal rendelkező tagok legalább egyharmadának kezdeményezésére is eljárhasson az ügyvezető igazgató felmentése ügyében.
- Ami az ügyvezető igazgatót illeti, a társjogalkotók megállapodtak abban, hogy a Bizottság előválogatási eljárása során tiszteletben tartandó elvek közé felveszik a földrajzi egyensúly elvét is. Megállapodtak továbbá abban is, hogy a kiválasztott jelöltet a kinevezése előtt, valamint adott esetben a hivatalban lévő ügyvezető igazgatót a hivatali idejének meghosszabbítása előtt felkérlik, hogy tegyen nyilatkozatot az Európai Parlament illetékes bizottsága előtt, és válaszoljon a bizottság tagjai által feltett kérdésekre.
- A társjogalkotók megállapodtak abban, hogy az ügyvezető igazgató hivatali idejének meghosszabbítását illetően a kettős értékelést (amely figyelembe veszi az ügyvezető igazgató teljesítményének értékelését, valamint az Ügynökség jövőbeli feladatait és

⁴ A Bizottság (EU) 2019/715 felhatalmazáson alapuló rendelete (2018. december 18.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés és az Euratom-Szerződés keretében létrehozott és az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet 70. cikkében említett szervekre vonatkozó pénzügyi keretszabályzatról, HL L 122., 2019.5.10., 1. o.

⁵ A Tanács 259/68/EGK, Euratom, ESZAK rendelete (1968. február 29.) az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatáról és az Európai Közösségek egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeiről, valamint a Bizottság tisztviselőire ideiglenesen alkalmazandó különleges intézkedések bevezetéséről, HL L 56., 1968.3.4., 1. o.

kihívásait) a meghosszabbításra vonatkozó bizottsági javaslattal együtt tájékoztatás céljából továbbítani kell az igazgatótanácsnak. A társjogalkotók abban is megállapodtak, hogy törlik a jelenlegi ügyvezető igazgató hivatali idejének egy évvel történő meghosszabbítására vonatkozó átmeneti rendelkezést.

- A társjogalkotók megállapodtak annak a lehetőségnek a fenntartásában, hogy az Ügynökség – a Bizottság kérésére – egyes feladatainak a lehető leghatékonyabban történő ellátása érdekében regionális központokat hozzon létre az uniós tagállamokban.
- Végezetül a társjogalkotók megegyeztek arról, hogy egyelőre nem biztosítanak lehetőséget az Ügynökség számára díjak megállapítására és beszedésére: a díjakból finanszírozható szolgáltatások meghatározását feltételező díjrendszer létrehozásának esetleges szükségessége az Ügynökség időszakos értékelése keretében, legkésőbb öt évvel a rendelet hatálybalépését követően vizsgálat tárgyát fogja képezni.

4. KÖVETKEZTETÉS

A kompromisszum szellemében a Bizottság támogatja az intézményközi tárgyalások eredményeit, következésképpen el tudja fogadni a Tanács első olvasatban kialakított álláspontját, lehetővé téve az Európai Parlament számára, hogy második olvasatban elfogadja a végleges szöveget.

5. A BIZOTTSÁG NYILATKOZATA

A Bizottság egyoldalú nyilatkozatot tett, amely a függelékben található.

Függelék

A Bizottság nyilatkozata az emberi erőforrásokkal és a költségvetéssel kapcsolatos ügyekre vonatkozó riasztási rendszerről (20. cikk (2) bekezdés)

„A Bizottság emlékeztet arra, hogy a társjogalkotók által az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökségről (EMSA) szóló rendeletre irányuló módosított javaslat tárgyában elért végleges megállapodás a bizottsági javaslatához képest változtatásokat vezet be az irányítás tekintetében. Ezek a változások csökkentik a Bizottság arra való képességét, hogy biztosítsa az uniós jognak való megfelelést az emberi erőforrásokkal és a költségvetéssel összefüggő ügyek vonatkozásában.

A 20. cikk (2) bekezdésében foglalt azon módosítás, amelynek értelmében a szavazás második fordulójában a döntéshozatalhoz egyhangú szavazás helyett négyötödös többség szükséges, gyengíti a Bizottság által a megfelelő igazgatás és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosítása érdekében hozott védintézkedések hatékonyságát. Ez azzal a kockázattal jár, hogy az alkalmazandó uniós jogi kerettel – különösen a pénzügyi keretszabályzattal, valamint az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzatával és az Európai Unió egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételekkel – ellentétes határozatokat a Bizottság hivatalos tiltakozása ellenére is el lehet fogadni. A szóban forgó módosítás továbbá súlyos pénzügyi és reputációs kockázatok felmerülését is előidézheti, nemcsak az EMSA, hanem a Bizottság és az Európai Unió egésze számára is.

Ezzel összefüggésben a Bizottság felkéri az Ügynökséget és igazgatótanácsát, hogy az elfogadás céljából benyújtandó valamennyi határozattervezettel kapcsolatban kellő időben kezdeményezzen strukturált koordinációt a Bizottsággal.”